

ניצולת שואה שמסרבת להתפנות מבית חולים תועבר למוסד בכפייה

בתה של הקשישה הדמנטית שולטת עליה ביד רמה, לא מוכנה להשלים עם השחרור מהאשפוז ולא מאפשרת לעזור לה. בית המשפט הגיע להחלטה קשה אך הכרחית לאחר שהתרשם כי המשך השהות במחלקה מסכן את חייה

עו"ד דוד ידיד | פסקדין | פורסם 10:57 09/01/20

אילוסטרציה | אילוסטרציה: Shutterstock

בית המשפט למשפחה בתל-אביב נענה לאחרונה ל**בקשה דחופה של הקרן לטיפול בחסויים** והורה להעביר קשישה דמנטית למוסד סיעודי חרף התנגדותה הנחרצת וסירובה להתפנות מבית החולים הדסה עין-כרם בו היא מאושפזת. בהחלטה הייחודית הסבירה **השופטת איריס אילוטוביץ' סגל** כי לעיתים בית המשפט נאלץ לקבל החלטות המגבילות את רצונו של האדם אך משרתות את טובתו הכוללת. במקרה הנוכחי, לנוכח המעורבות הבעייתית של בתה של הקשישה והסכנה הנשקפת לה אם תמשיך לשהות במחלקה לצד חולים מדבקים, אין מנוס מהעברתה למוסד בכפייה.

הקרן מונתה לפני מספר חודשים כאפוטרופוס לגוף ולרכוש של ניצולת השואה בת ה-75 לאחר שרשויות הרווחה נחשפו להזנחה קשה והתרשמו כי בתה מונעת ממנה טיפול רפואי וסיעודי הכרחי. זמן קצר לאחר המינוי הועברה הקשישה לבית אבות אך הבת לא הניחה לה והתערבה בטיפול עד כדי כך שהתבקש נגדה צו הרחקה.

זמן קצר לאחר מכן חלה הידרדרות במצבה של הקשישה והיא אושפזה בבית החולים הדסה עין כרם. גם לשם הצטרפה בתה וגם שם המשיכה להפריע לטיפולה. לאחר 11 ימי אשפוז הוחלט על שחרור הקשישה חזרה למוסד אך היא ובתה הביעו התנגדות נחרצת וסירבו להתפנות מבית החולים.

בלית ברירה פנתה הקרן לבית המשפט וביקשה שיורה בדחיפות על העברת הקשישה לבית אבות תוך הגבלת שעות הביקור של בתה.

לבקשה צורף תסקיר של עובדת סוציאלית שדיווחה כי הבת לא מאפשרת לשוחח עם הקשישה בפרטיות, משפיעה עליה מאוד ומתנגדת לכל ניסיון שחרור.

עורכת דין שמונתה כאפוטרופסית לדין לייצוג הקשישה בהליך ציינה כי היא מעוניינת לחזור לדירתה אך בהמשך הודיעה כי פתרון זה אינו ריאלי מאחר שמדובר בדירה בקומה שלישית ללא מעלית, והקשישה תהפוך לאסירה בביתה. יתרה מכך, יש את הבעיה של בתה.

"הבת מחפשת לרוץ ממוסד למוסד", אמרה האפוטרופסית לדין לשופטת איריס אילוטוביץ' סגל בדיון, "היא מוצאת שם מזון חם, היא רוצה לטפל באמא שלה ולישון לידה אפילו על הרצפה. הבת מחפשת 'להתנחל' סליחה על המילה".

הפתרון היחיד

השופטת אילוטוביץ' סגל שוכנעה כי הפתרון היחיד האפשרי הוא העברת הקשישה בכפייה לבית אבות.

השופטת קבעה כי יש מחויבות גדולה – שמעוגנת בחוק – שלא להגביל את חירותו של אדם שמונה לו אפוטרופוס. ואולם, כאשר יש סתירה בין הרצון שלו לבין עמדת האפוטרופוס, בית המשפט עשוי לגבש החלטה השוללת את רצונו, וזאת על סמך "טובתו הכוללת" כפי שהיא משתקפת מנסיבות המקרה ומעמדות הגורמים המקצועיים הרלוונטיים.

לגופו של עניין, עמדת הקרן וגורמי המקצוע, כולל העובדת הסוציאלית והרופאים, היא שהמשך השהייה של הקשישה בבית החולים עלול לסכן את חייה משום שבמחלקה מאושפזים חולי שפעת רבים. בנוסף, יש משקל רב להתנהלות ההרסנית של בתה.

כלומר, טובת הקשישה מחייבת לפנות אותה באופן מיידי מבית החולים. הרצון שלה לחזור לדירתה אינו ריאלי כיוון שהיא לא מותאמת לצרכיה ויש צורך להגביל את השהות של בתה בקרבתה.

בנסיבות אלה קבעה השופטת כי אין מנוס מהעברת הקשישה לבית אבות אף שהדבר מנוגד לרצונה. עוד נקבע כי הבת תורשה להגיע לביקורים מוגבלים בהתאם לאפשרויות הקיימות במוסד ולמצב אמה.

לטעמי, המדובר בהחלטה קשה, שיש לה פנים לכאן ולכאן והיא היתה יכולה להימנע באם היה מופקד מעם ניצולת השואה ["יפוי כוח מתמשך"](#), המאפשר לממונה לסייע בהחלטה במקרה שכזה. זו דוגמא למקום בו יפוי הכוח המתמשך היה יכול למנוע מצב קשה שכזה.

[להחלטה בתיק א"פ 19-11-40061](#)

ב"כ הקרן לטיפול בחסויים: עו"ד סימה סלע פלקס

ב"כ הקשישה: שוש חן נחום, עו"ד לענייני משפחה